

DOI: 10.5281/zenodo.22747619 · UDC: [616-001+615.9]-036.22-053.2(478)

PROFILUL EPIDEMIOLOGIC AL TRAUMATISMELOR ȘI INTOXICAȚIILOR LA COPII CU VÂRSTA DE 0–17 ANI, 11 LUNI ȘI 29 DE ZILE DIN REPUBLICA MOLDOVA ȘI MUNICIPIUL CHIȘINĂU: ANALIZĂ COMPARATIVĂ

EPIDEMIOLOGICAL PROFILE OF INJURIES AND POISONINGS AMONG CHILDREN AGED 0–17 YEARS, 11 MONTHS AND 29 DAYS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND CHIȘINĂU MUNICIPALITY: A COMPARATIVE ANALYSIS

Angela Cazacu-Stratu, Svetlana Cociu, Mihaela Petrilă

Departamentul Medicină Preventivă, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

REZUMAT

Obiective. Analiza profilului epidemiologic al traumatismelor și intoxicațiilor la copii în Republica Moldova și municipiul Chișinău în perioada 2015–2023.

Material și metode. Studiul realizează o analiză epidemiologică descriptivă și comparativă a morbidității prin leziuni traumatice, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe la copiii cu vârsta de 0–17 ani, 11 luni și 29 de zile din Republica Moldova și municipiul Chișinău, în perioada 2015–2023, pe baza datelor secundare din anuarele statistice ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

Rezultate. Morbiditatea pediatrică a fost aproape dublă față de cea a populației generale (prevalența generală de 411,5/10.000 în Republica Moldova față de 238,1/10.000 la nivel general), cu un vârf epidemiologic la adolescenții de 15–18 ani (1.989,2/10.000 în Republica Moldova și 3.504,1/10.000 în Chișinău); spre deosebire de aceasta, prevalența anuală medie pentru perioada 2015–2023 a fost de 11,1 cazuri la 10.000 de locuitori. Traumatismele habituale (căderi, accidente casnice) au reprezentat aproximativ 75% din cazuri. Accidentele rutiere, deși au constituit doar 1,4–2,1% din total, au reprezentat principala cauză de deces și de complicații severe. Pandemia de COVID-19 a determinat un minim absolut în 2020, urmat de o revenire postpandemică mai pronunțată în rândul copiilor.

Concluzii. Datele oficiale indică lacune importante în raportarea severității traumatismelor. Absența unui registru național de traumatisme limitează elaborarea politicilor bazate pe dovezi. Sunt necesare intervenții multisectoriale integrate pentru reducerea mortalității și morbidității prin traumatisme la copii.

Cuvinte-cheie: leziuni traumatice, copii, prevalență, Republica Moldova

ABSTRACT

Objectives. To analyze the epidemiological profile of injuries and poisonings among children in the Republic of Moldova and Chișinău municipality during 2015–2023.

Materials and methods. This study presents a descriptive and comparative epidemiological analysis of morbidity due to traumatic injuries, poisonings, and other consequences of external causes among children aged 0–17 years, 11 months and 29 days in the Republic of Moldova and Chișinău municipality during 2015–2023, based on secondary data from the statistical yearbooks of the National Agency for Public Health.

Results. Pediatric morbidity was almost double that of the general population (overall prevalence of 411.5/10,000 in the Republic of Moldova compared to 238.1/10,000 overall), with an epidemiological peak in adolescents aged 15–18 (1,989.2/10,000 in the Republic of Moldova and 3,504.1/10,000 in Chisinau); in contrast, the average annual prevalence for the period 2015–2023 was 11.1 cases per 10,000 inhabitants. Habitual injuries, including falls and household accidents, accounted for approximately 75% of cases. Road traffic accidents, although comprising only 1.4–2.1% of the total, were the leading cause of death and severe complications. The COVID-19 pandemic produced an absolute minimum in 2020,

followed by a more pronounced post-pandemic recovery among children than among the general population.

Conclusions. Official data indicate important gaps in reporting injury severity. The absence of a national trauma registry limits evidence-based policymaking. Integrated multisectoral interventions are needed to reduce traumatic injury morbidity and mortality among children.

Keywords: traumatic injuries, children, prevalence, Republic of Moldova

Introducere

La nivel global, traumatismele rutiere reprezintă principala cauză de deces în rândul adolescenților cu vârsta de 15–19 ani și a doua cauză în rândul copiilor cu vârsta de 5–14 ani [1]. În 2004, aproximativ 262.000 de copii cu vârsta de 0–19 ani au decedat în accidente rutiere, reprezentând 21% din totalul deceselor rutiere la nivel mondial; 93% dintre aceste decese au avut loc în țările cu venituri mici și medii [1]. Anual, la nivel global, aproximativ 181.453 de copii și adolescenți cu vârsta de 0–19 ani decedează în urma traumatismelor rutiere, iar peste 90% din această povară se concentrează în țările cu venituri mici și medii [1–3]. Rapoartele evidențiază vulnerabilitățile specifice ale tinerilor participanți la trafic — pietoni, utilizatori ai vehiculelor pe două roți și ocupanți ai vehiculelor — și identifică factori de risc critici, precum mediile cu viteze ridicate, lipsa protecției pentru utilizatorii vulnerabili și utilizarea inadecvată a sistemelor de reținere pentru copii, subliniind necesitatea unei abordări de tip Safe System, bazată pe responsabilitatea partajată și minimizarea forțelor de impact.

Din punct de vedere clinic, traumatismele la copii reprezintă o provocare complexă pentru sistemele de sănătate. Un studiu retrospectiv european bazat pe 12.508 pacienți pediatrici a evidențiat că tipurile predominante de leziuni includ contuzii (41,1%), plăgi și leziuni ale țesuturilor moi (23,4%), fracturi (21,6%) și luxații (10,2%), iar accidentele rutiere constituie principala cauză de deces prin traumatism la copii [4]. Datele sunt confirmate de un studiu olandez bazat pe date naționale din perioada 2009–2018, în care accidentele rutiere au fost responsabile de 46,5% din totalul deceselor prin traumatism în rândul copiilor, leziunile craniene fiind prezente în 72,1% din cazurile fatale; mortalitatea intraspitalicească după traumatisme grave (ISS $\geq$ 16) a fost de 8,2%, iar 74% dintre acești pacienți au necesitat internare și tratament în centre de traumatologie de nivel I [5]. Un studiu multicentric european din 2025 a constatat că un scor ISS $>$ 24,5 la internare este asociat cu un risc semnificativ crescut de deces, subliniind necesitatea intervenției medicale rapide și a direcționării pacienților către centre specializate [6].

La nivel național, particularitățile clinice ale traumatismelor la copii sunt reglementate prin protocoale clinice naționale elaborate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Conform Protocolului clinic național PCN-237 privind traumatismele cranio-cerebrale la copii, incidența traumatismelor cranio-cerebrale (TCC) în țară este estimată la 220 de cazuri la 100.000 de copii, cu o rată a mortalității de 10 la 100.000, TCC reprezentând principala cauză de incapacitate, dizabilitate și deces în traumatologia pediatrică [7].

Prevalența generală a leziunilor traumatiche, otrăvirilor și cauzelor externe la copii cu vârsta de 0–17 ani este de $411,5 \pm 53,0$ cazuri la 10.000 de locuitori în Republica Moldova și de $1.421,2 \pm 235,6$ cazuri la 10.000 de locuitori în mun. Chișinău, ocupând locul al III-lea și, respectiv, locul al II-lea în structura morbidității [8]. În registrul-pilot iCREATE (2018–2019), dintre cele 984 de cazuri de traumatisme la copii cu vârsta sub 18 ani, 44% au fost înregistrate la grupa de vârstă 15–18 ani, 33% la grupa 10–14 ani, iar 68,9% dintre cazuri au fost de sex masculin; 87,7% dintre traumatisme au avut loc în mediul urban, iar 49,8% au necesitat internare [9].

Traumatismele habituale (căderi, accidente casnice) predomină cantitativ: 75,1% în Republica Moldova și 73,2% în Chișinău, însă au, în general, o severitate mai redusă [8]. În registrul iCREATE, căderile au reprezentat 68,2% din mecanismele de producere a leziunilor la toate vârstele și 64,6% la copii. Fracturile au fost cel mai frecvent tip de leziune (34,5% din total și 37,3% la copii), urmate de contuzii (23,0%) și plăgi deschise (14,7%). Capul/craniul a fost regiunea anatomică cel mai frecvent afectată (12,5% din total și 36,3% la copii), urmată de genunchi (11,8%), șold (6,7%) și încheietura mâinii (6,4%) [9, 10].

Accidentele rutiere reprezintă doar 1,4% în Republica Moldova și 2,1% în Chișinău din totalul traumatismelor, dar constituie principala cauză de deces la copii [8]. Într-un studiu-pilot care a inclus 368 de pacienți cu traumatisme cranio-cerebrale, 30,7% dintre cazuri au fost cauzate de mecanisme rutiere; 44,2% dintre acești pacienți au fost copii cu vârsta sub 18 ani, iar 71,7% au fost de sex masculin. Pietonii au reprezentat 42,5% dintre victimele traumatismelor cranio-cerebrale rutiere, pasagerii, 33,6%, iar șoferii, 23,9%; 78,8% dintre evenimente au avut loc în zone de transport. Dintre pacienții cu traumatisme cranio-cerebrale rutiere, 96,5% au prezentat modificări la examinarea prin tomografie computerizată, 92,0% au avut comoții cerebrale, 79,6%, fracturi craniene, iar 14,2% au decedat (93,3% de sex masculin). Republica Moldova deține a treia cea mai mare rată a deceselor rutiere dintre țările Parteneriatului Estic și UE-27 (9,24 la 100.000 de locuitori), depășind media UE-27 cu 54,5% [11].

Deși traumatismele reprezintă o problemă majoră de sănătate publică în Republica Moldova, nu există date sistematizate și continue la nivel național privind tipurile, cauzele și consecințele traumatismelor. Registrul-pilot iCREATE (7.870 de pacienți, 2018–2019) a demonstrat fezabilitatea implementării unui registru național, evidențiind lacune în colectarea datelor privind intenționalitatea, antecedentele de autovătămare și echipamentele de protecție [9].

Scopul studiului este analiza epidemiologică a morbidității prin leziuni traumatiche, otrăviri și alte consecințe

ale cauzelor externe la copiii din Republica Moldova și municipiul Chișinău, cu evidențierea tendințelor temporale, a disparităților teritoriale și a factorilor de risc asociați, în vederea fundamentării intervențiilor de sănătate publică.

Materiale și metode

Prezentul studiu reprezintă o analiză epidemiologică descriptivă și comparativă a morbidității prin leziuni traumatiche, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe la copiii cu vârsta de 0–17 ani, 11 luni și 29 de zile din Republica Moldova și municipiul Chișinău, pentru perioada 2015–2023. Este un studiu epidemiologic descriptiv-analitic, bazat pe date secundare din surse oficiale. Datele au fost extrase din anuarele statistice medicale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, descrise, sistematizate și interpretate epidemiologic. Au fost analizați indicatorii de prevalență în populația generală, pe grupe de vârstă și pe teritorii, conform Clasificării internaționale a maladiilor, revizia a 10-a (ICD-10), capitolul XIX. Au fost utilizați doi indicatori derivați din anuarele statistice ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, cu definiții distincte: prevalența generală - numărul total de cazuri existente la un moment dat (inclusiv cazuri din ani precedenți, aflate sub tratament sau supraveghere), raportat la 10.000 locuitori) și prevalența anuală — numărul de cazuri raportate în fiecare an calendaristic (2015–2023), exprimat la 10.000 locuitori, utilizat pentru analiza seriilor

temporale. Prelucrarea statistică a inclus calcularea valorilor medii (M), a abaterii standard (σ), a erorii medii (m) și a dispersiei. Tendințele temporale au fost evaluate prin variația procentuală cumulată între primul și ultimul an al perioadei analizate și prin compararea subperioadelor prepandemică (2015–2019), pandemică (2020) și postpandemică (2021–2023), iar disparitățile teritoriale — prin raportul ratelor municipiului Chișinău față de media națională. Având în vedere caracterul descriptiv al studiului și natura agregată a datelor secundare, nu au fost aplicate teste de semnificație statistică. Studiul a fost examinat și aprobat de Comitetul de etică al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, prin avizul nr. 1 din 23.05.2025. Cercetarea a fost realizată în conformitate cu principiile etice aplicabile studiilor pe subiecți umani și cu reglementările naționale în vigoare.

Rezultate

Structura morbidității generale la copiii din Republica Moldova (Figura 1) este dominată de două capitole ale ICD-10 cu profil epidemiologic contrastant. Bolile aparatului respirator (J00–J99) au ponderea cea mai mare în toate grupele analizate — 59,7% (copii cu vârsta de 0–18 ani, Republica Moldova), 51,9% (copii cu vârsta de 0–17 ani, 11 luni și 29 de zile, Chișinău), 39,3% (15–18* ani, Republica Moldova) și 28,3% (15–18 ani, Chișinău) —, dar ponderea

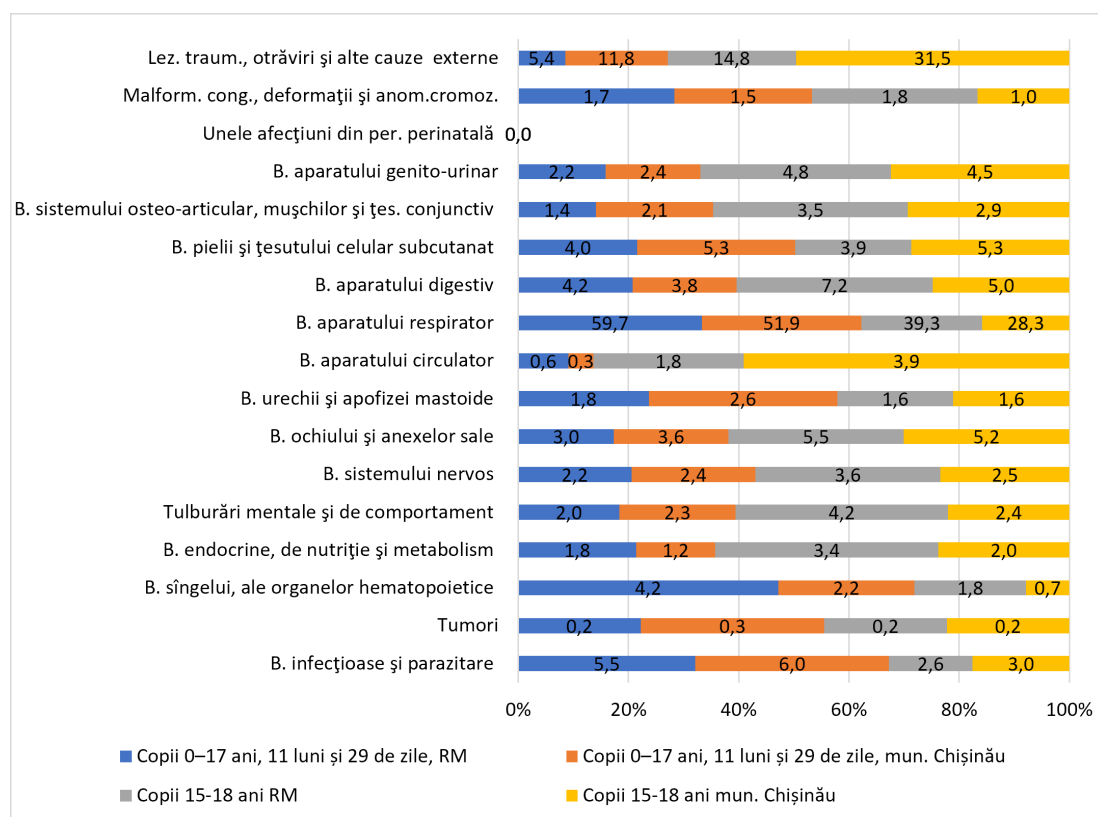

Figura 1. Structura prevalenței generale la copii și adolescenți, media pentru perioada 2015–2023, Republica Moldova și mun. Chișinău, %

*Grupa de vârstă „15–18 ani” reflectă clasificarea standard utilizată în anuarele statistice ale ANSP; în cadrul prezentului studiu, aceasta corespunde intervalului 15–17 ani, 11 luni și 29 de zile.

lor scade progresiv odată cu vârsta. Leziunile traumatiche, otrăvirile și cauzele externe (S00–T98) reprezintă al doilea capitol ca pondere, cu o distribuție inversă: 5,4% (0–18 ani, Republica Moldova), 11,8% (0–17 ani, 11 luni și 29 de zile, Chișinău), 14,8% (15–18 ani, Republica Moldova) și 31,5% (15–18 ani, Chișinău). Structura morbidității în adolescență (15–18 ani) indică o tranziție de la un profil de vulnerabilitate biologică (infecții respiratorii) la unul de vulnerabilitate comportamentală și socioambientală (accidente rutiere, intoxicații, violență).

La nivel național, prevalența leziunilor traumatiche, otrăvirilor și altor consecințe ale cauzelor externe la copiii cu vârsta de 0–17 ani în perioada 2015–2023 a scăzut de la 12,9 cazuri la 10.000 de locuitori în 2015 la 10,7 în 2023 (–17,1%), cu un minim absolut în 2020 (7,4; –35,1% față de 2019), urmat de o revenire postpandemică progresivă (+44,6% între 2020 și 2023), fără atingerea nivelului pre-pandemic. În municipiul Chișinău, evoluția a fost similară: de la 13,6 în 2015 la 10,8 în 2023 (–20,6%), cu un minim în 2020 (6,0; –47,4% față de 2019) și o revenire mai accentuată (+80,0% între 2020 și 2023). Pe întreaga perioadă, prevalența la copii a depășit constant cea a populației generale — în 2023, de exemplu, 10,7 față de 8,7 la nivel național și 10,8 față de 8,3 în Chișinău —, ceea ce confirmă vulnerabilitatea mai mare a acestei grupe de vârstă. Spre deosebire de copii, la populația generală s-a înregistrat un vârf în 2018 (circa 17,0 cazuri la 10.000, atât la nivel național, cât și în Chișinău), iar în 2020 nu s-a observat o scădere, ci o ușoară creștere (10,5 la nivel național și 9,5 în Chișinău), condiționat de restricțiile pandemice, care au influențat mai puternic mecanismele de producere a traumatismelor specifice copiilor (activități școlare, joacă în afara domiciliului, deplasările). Disparitatea teritorială la copii a fost minimă, ratele din Chișinău fiind apropiate de media națională pe tot parcursul perioadei (Figura 2).

Totodată, dinamica raportului dintre prevalența la copii și cea a populației generale relevă modificări structurale ale vulnerabilității pediatrie. În perioada pre-pandemică (2015–2017), raportul a fost aproape de unitate (1,16; 0,98; 1,00 la nivel național), copiii prezentând rate similare cu cele ale populației generale; în 2018 și 2020, raportul a scăzut la

0,70, ceea ce indică faptul că vârful din 2018 a fost determinat preponderent de populația adultă, iar restricțiile pandemice au afectat mai sever copiii. În perioada postpandemică, raportul a crescut la 1,26–1,30 (2022–2023), copiii revenind mai rapid decât populația generală și depășind-o cu 26–30%. Prevalența medie la copii a fost de 11,1 cazuri la 10.000 de locuitori atât la nivel național, cât și în municipiul Chișinău, însă cu o variabilitate mai mare în capitală (coeficientul de variație de 23,2% față de 17,0% la nivel național). Raportul Chișinău/Republica Moldova la copii a fost aproape de unitate pe întreaga perioadă (1,05 în 2015 și 1,01 în 2023). Valorile prezentate în Figura 2 reprezintă prevalența anuală (cazuri raportate în fiecare an calendaristic la 10.000 de locuitori) pentru perioada 2015–2023. Acestea diferă de prevalența generală de 411,5/10.000 menționată în Introducere și Rezumat [8], care reflectă numărul total de cazuri existente la nivelul unei singure perioade de raportare (inclusiv cazuri din ani precedenți, aflate sub tratament sau supraveghere). Media anuală a prevalenței pentru perioada 2015–2023 a fost de 11,1 cazuri la 10.000 de locuitori.

Analiza mecanismelor de producere a traumatismelor la copiii din Republica Moldova în perioada 2015–2023 evidențiază o structură ierarhizată, dar cu severitate inversată (Figura 3): traumatismele habituale (căderi, accidente casnice) predomină cantitativ, reprezentând aproximativ trei din patru cazuri (75,1% în Republica Moldova și 73,2% în Chișinău), însă au, în general, o severitate mai redusă; accidentele rutiere, deși reprezintă doar 1,4–2,1% din total, generează complicații severe disproporționate și constituie principala cauză de deces. Traumatismele școlare prezintă o variabilitate anuală foarte mare (dispersia 38,2 în Chișinău), cu valori maxime de 18–24% în perioada 2017–2018.

Discuții

Rezultatele obținute confirmă amploarea problemei traumatismelor și intoxicațiilor la copii în Republica Moldova. Morbiditatea pediatrică care depășește, în perioada postpandemică, cu 26–30% cea a populației generale corespunde datelor internaționale, conform cărora leziunile

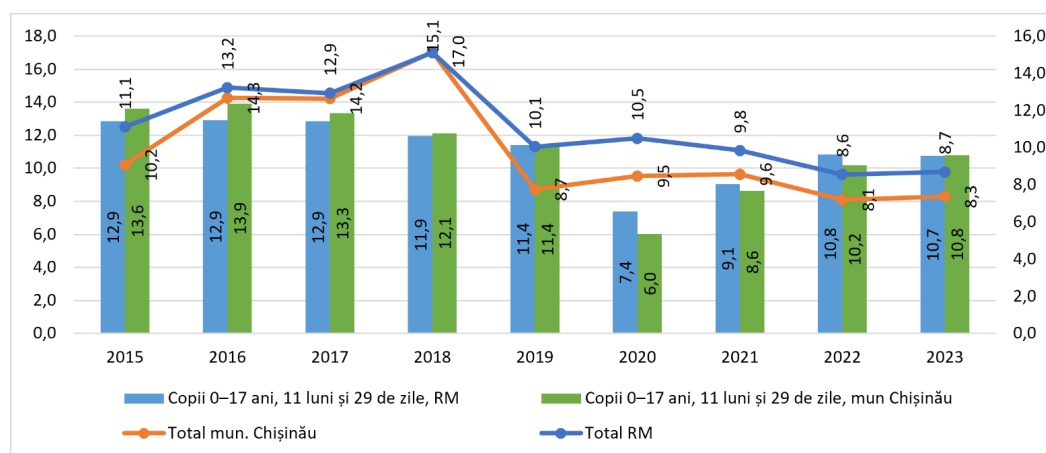

Figura 2. Prevalența medie anuală a leziunilor traumatiche, otrăvirilor și altor consecințe ale cauzelor externe la copii, Republica Moldova și mun. Chișinău, 2015–2023, cazuri la 10.000 de locuitori

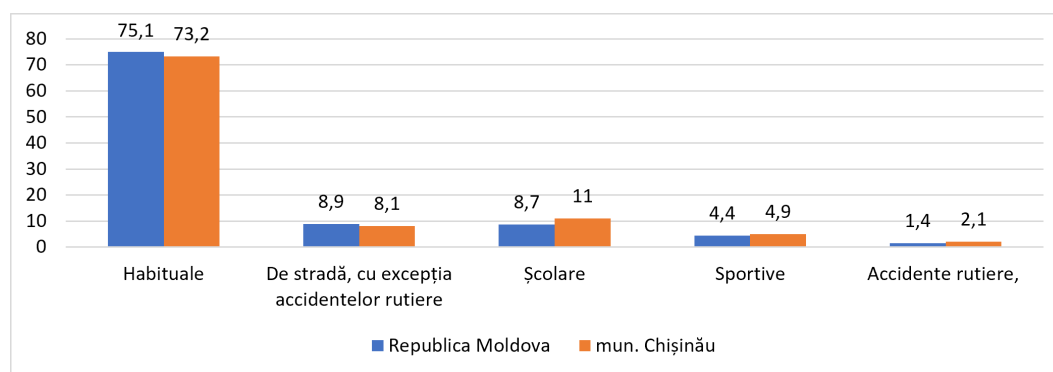

Figura 3. Ponderea traumatismelor în funcție de cauzele externe, Republica Moldova și municipiul Chișinău, media pentru perioada 2015–2023, %

traumatice, în special cele rutiere, reprezintă principala cauză de deces în rândul copiilor și adolescenților [1, 2]. Predominanța cantitativă a traumatismelor habituale (căderi, accidente casnice) este similară celei raportate de studiile europene, în care contuziile, plăgile și fracturile constituie tipurile predominante de leziuni pediatrie [4, 5], iar ponderea redusă a accidentelor rutiere în totalul traumatismelor, dar rolul lor major în structura deceselor, confirmă datele literaturii de specialitate [1, 3, 11]. Minimul absolut înregistrat în 2020 la copii (–35,1% la nivel național și –47,4% în municipiul Chișinău față de 2019), în condițiile în care la populația generală nu s-a înregistrat scădere, reflectă, cel mai probabil, efectul restricțiilor pandemice asupra mecanismelor specifice copiilor — activitățile școlare, joaca în afara domiciliului și deplasările, precum și accesul redus la serviciile medicale în perioada respectivă, ceea ce ar putea fi asociat și cu o subraportare tranzitorie a cazurilor. Datele disponibile sugerează o subraportare importantă a severității traumatismelor: 99,9–100% dintre traumatisme sunt clasificate drept „legate de producere”, iar cazurile cu dizabilitate și deces apar cu o pondere de 0%, ceea ce contrazice dovezile clinice și polițienești [9, 11].

Absența unui registru național de traumatisme limitează posibilitatea unor analize mai aprofundate și fundamentarea politicilor bazate pe dovezi; experiența registrului-pilot iCREATE demonstrează fezabilitatea unei astfel de soluții [9].

Principalele limite ale studiului sunt caracterul descriptiv și ecologic, utilizarea datelor secundare agregate, perioada de analiză (2015–2023) impusă de disponibilitatea datelor statistice oficiale și imposibilitatea evaluării factorilor de risc individuali. Comparațiile teritoriale au caracter orientativ, ratele putând reflecta atât diferențe reale de expunere, cât și diferențe de detectare și raportare a cazurilor.

Concluzii

- Leziunile traumatice și otrăvirile la copiii din Republica Moldova constituie o problemă majoră de sănătate publică, cu o morbiditate pediatrică aproape dublă față de cea a populației generale și care, în perioada postpandemică, o depășește cu 26–30%, fără diferențe teritoriale descriptive importante între municipiul Chișinău și media națională în rândul copiilor. Se evidențiază un contrast epidemiologic între traumatismele habituale, predominante cantitativ, și accidentele rutiere, mai puțin frecvente, dar asociate deceselor.

- Raportarea insuficientă a severității în datele oficiale și absența unui registru național limitează fundamentarea politicilor bazate pe dovezi. În contextul în care Republica Moldova se confruntă cu una dintre cele mai ridicate rate ale deceselor rutiere din regiune, sunt necesare intervenții multisectoriale integrate, aliniate obiectivelor internaționale de siguranță rutieră.

Bibliografie

1. Peden M, Oyegbite K, Ozanne-Smith J, et al. World Report on Child Injury Prevention. World Health Organization; UNICEF; 2008. Accessed August 18, 2026. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241563574>
2. World Health Organization. Global Status Report on Road Safety 2023. World Health Organization; 2023. Accessed August 18, 2026. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240086517>
3. UNICEF. Protecting Young Lives: Global Status Report on Child and Adolescent Road Safety. UNICEF; 2025. Accessed August 18, 2026. <https://www.unicef.org/reports/protecting-young-lives>
4. Cintean R, Eickhoff A, Zieger J, Gebhard F, Schütze K. Epidemiology, patterns, and mechanisms of pediatric trauma: a review of 12,508 patients. *Eur J Trauma Emerg Surg.* 2023;49(1):451–459. doi:10.1007/s00068-022-02088-6
5. Fylli C, Schipper IB, Krijnen P. Pediatric trauma in the Netherlands: incidence, mechanism of injury and in-hospital mortality. *World J Surg.* 2023;47(5):1116–1128. doi:10.1007/s00268-022-06852-y
6. Bao Y, Zhao X, Guan L, Dai L, Tan L. Epidemiological characteristics of pediatric trauma and the role of the Injury Severity Score in predicting mortality risk: a multicenter study. *Eur J Pediatr.* Published online November 19, 2025. doi:10.1007/s00431-025-06586-8

7. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Traumatismele cranio-cerebrale la copii: Protocol clinic național PCN-237. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova; 2015.
8. Cazacu-Stratu A, Cociu S, Cebanu S. Traumatismele la copii în Republica Moldova: tendințe și provocări. In: Managementul Sănătății Publice: Realizări, Provocări și Perspective. Materialele conferinței; 2025:43-44. Accessed August 9, 2026. <https://repository.usmf.md/handle/20.500.12710/31181>
9. Cazacu-Stratu A, Cociu S, Marga PM, Cartaleanu D, Dulf D, Cebanu S. The iCREATE registry: a model for strengthening injury surveillance in the Republic of Moldova. *Mold J Health Sci.* 2026;13(1):69-77. doi:10.52645/MJHS.2026.1.11
10. Cazacu-Stratu A, Cociu S, Glavceva M, Cebanu S. Understanding pediatric trauma in Moldova: registry-based evidence. *Eur J Public Health.* 2025;35(suppl 5):ckaf165.098. doi:10.1093/eurpub/ckaf165.098
11. Cociu S, Hamann CJ, Cebanu S, Cazacu-Stratu A, Coman MA, Peek-Asa C. Traumatic head injuries in Moldova: a cross-sectional analysis of medical registry data. *Folia Med (Plovdiv).* 2023;65(5):775-782. doi:10.3897/folmed.65.e91262

Recepcionat – 01.08.2026, Acceptat pentru publicare – 14.09.2026

Autor corespondent: Mihaela Petrilă, mihaelapetrila6@gmail.com

Declarația de conflict de interese: Autorii declară lipsa conflictului de interese. Toți autorii au citit și au aprobat versiunea finală a manuscrisului și își asumă responsabilitatea pentru integritatea întregii lucrări.

Declarația de finanțare: Autorii declară lipsa de finanțare. Cercetarea nu a beneficiat de finanțare externă.

Declarația de etică: Studiul a utilizat date secundare, agregate, provenite din surse statistice oficiale, fără colectarea directă de date de la participanți și fără identificarea persoanelor. Autorii declară că analiza a fost realizată cu respectarea principiilor etice aplicabile cercetării științifice.

Contribuția autorilor: Angela Cazacu-Stratu – conceptualizare, metodologie și analiza datelor; Svetlana Cociu – investigație, interpretarea datelor și redactarea versiunii inițiale și finale; Mihaela Petrilă – sistematizarea datelor și pregătirea manuscrisului.

Toți autorii au aprobat versiunea finală a manuscrisului.

Citare: Cazacu-Stratu A, Cociu S, Petrilă M. Profilul epidemiologic al traumatismelor și intoxicațiilor la copiii cu vârsta de 0–17 ani, 11 luni și 29 de zile din Republica Moldova și municipiul Chișinău: analiză comparativă [Epidemiological profile of injuries and poisonings among children aged 0–17 years, 11 months and 29 days in the Republic of Moldova and Chișinău municipality: a comparative analysis]. *Arta Medica.* 2026;100(3):e2026333. doi: 10.5281/zenodo.22747619